

Dit **+** plusartikel is exclusief voor abonnees, maar we bieden het je gratis aan. Zo kan je kennismaken met De Standaard.

Iris Tuijaerts. © Knut Egil Wang

INTERVIEW

****+** Iris Tuijaerts vocht tegen anonimiteit van donoren: "Ik zal hem nooit papa noemen, maar ik wil mijn biologische vader wel vinden"**

In haar zoektocht naar de man van wie ze biologisch afstamt, ondernam Iris Tuijaerts (25) juridische actie, waardoor de overheid verplicht wordt anoniem donorschap af te schaffen. "Misschien zal ik hem nooit vinden. Maar ik heb dit niet alleen voor mezelf gedaan."

Veerle Beel

16 juli 2025 om 23:59

Lef en leven

Wie zijn de durvers van vandaag? In deze zomerreeks laten we elke dag iemand aan het woord die met lef het leven in handen neemt.

Wat vooraf ging: Iris Tuijaerts nam als studente in de rechten een advocaat in de arm om een rechtszaak aan te spannen tegen het fertiliteitscentrum van het UZ Brussel. Dat kon of mocht haar geen informatie over haar biologische vader geven. Ook de Belgische overheid, die de anonimiteit van sperma- en eiceldonoren verplicht, daagde ze voor de rechter. De rechtbank besloot een prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof. Bijna een jaar geleden oordeelde dat Hof uiteindelijk dat de anonimiteit van donoren op de schop moet. De overheid krijgt tot juni 2027 de tijd om een nieuwe regeling uit te werken.

LEES OOK

Anonimiteit van donoren moet op de schop, zegt Grondwettelijk Hof

Het vraagt wel lef, om zo'n zaak aan te spannen. Ben je van nature een durver?

"Ik ben een doorzetter. Ik zal niet snel opgeven, ook al weet ik op voorhand niet hoelang iets zal duren. Ik ben er per slot van rekening vijf jaar geleden mee begonnen. Het is door mijn rechtenstudie dat ik inzag dat ik langs deze weg voor rechtvaardigheid kon strijden. Mijn doel was een nieuw wettelijk kader te bekomen via een ongrondwettelijkheidsverklaring. Gelukkig hebben we die beslissing van het Hof inderdaad gekregen. Het was spannend om te wachten op de uitspraak en ik ben mijn advocaat erg dankbaar dat hij mij zo goed ondersteund heeft."

Heb je veel reacties gekregen?

"Ik had me schrap gezet voor negatieve reacties, maar ik heb vooral positieve gekregen. Vanuit mijn naaste omgeving en ook van donorkinderen die ik niet ken en die mij bedankten voor de inspanning – het is met alle plezier gedaan! Na de eerste krantenartikels hebben ook lezers zich geout als donor, onder meer via sociale media. Uiteraard hoeft het niet op die manier, je hoeft het niet aan de hele wereld te vertellen, al stel ik het op prijs dat ze hun verantwoordelijkheid willen opnemen."

LEES OOK

Een anonieme spermadonor getuigt: "We zitten alleen, soms met schaamte en spijt, angstig te wachten op een telefoontje van donorkinderen"

"Bij wensouders en donorouders waren de meningen wat verdeeld. Er zijn ouders die er keihard voor openstaan en die zelf ook een gekende of kenbare donor wilden. Anderen blijven liever in ontkenning over het feit dat hun kind er via een donor is gekomen. Natuurlijk heeft opvoeding een waarde, en is er een verschil tussen juridische en biologische ouders. Maar ik vind dat het aan de kinderen zelf is om te bepalen of ze op zoek gaan naar afstammingsinformatie."

Hoe reageerde jouw gezin toen je aankondigde dat je een rechtszaak zou starten?

"Ik heb een tweelingzus, we zijn opgegroeid bij een alleenstaande mama. Ik heb hen vooraf gevraagd of ze akkoord gingen. Het antwoord was volmondig ja. Zij steunen mij hierin. Mijn moeder had ook liever een gekende donor gehad. Zij is in 1999 aan een fertiliteitstraject begonnen, samen met haar toenmalige vriendin. Die staat nog op foto's uit onze vroegste kinderjaren, maar is daarna uit ons leven verdwenen."

"Ik lijk fysiek het meest op mijn moeder, terwijl mijn zus meer op haar lijkt qua karakter en interesses. Zij werkt bij Bpost, is schoonheidsspecialiste in bijberoep en neemt deel aan modellenwedstrijden. Ik vind nepnagels vooral mooi bij een ander. Ik ben een pak serieuzer, strenger, ook voor mezelf. Dat zegt mijn moeder toch. We zijn twee heel verschillende mensen, en dat is net zo tof."

Maar wel tweelingzussen, van dezelfde donor toch?

"Dat weten we met zekerheid, jawel. Omdat we alle drie DNA hebben opgestuurd naar commerciële DNA-databanken. Mijn zus en ik zijn volle zussen. Tot nog toe heeft die zoektocht bijzonder weinig opgeleverd, zelfs geen schare halfbroers of -zussen. Daar mag ik blij om zijn, want als je er meer dan vijftig hebt, is dat niet meer behapbaar. Het heeft wellicht gemaakt dat ik ongeduldig werd. Ik zou hem graag vinden, maar liever nog op een wettelijk erkende manier. Het is jammer dat we via zulke commerciële databanken op zoek moeten gaan: het kost geld, en de resultaten zijn moeilijk te interpreteren. Niet iedereen beschikt over die kennis en kunde."

Iris Tuijaerts. © Knut Egil Wang

Wat hoop je te vinden als je de donor zou kunnen traceren?

“Ik werd in de eerste plaats getriggerd door het feit dat zelfs mijn huisarts geen medische informatie over hem kon opzoeken. Ik meldde me aan met een medisch probleem – niets levensbedreigends. Ze vroeg me of bepaalde ziektes in de familie zaten. Als kind van een anonieme donor kun je maar voor de helft op die vraag antwoorden. Naïef misschien, maar ik ging ervan uit dat de huisarts het medisch dossier van mijn biologische vader ergens op de computer kon inkijken, via Cozo of zo? Dat bleek niet zo te zijn. Ik heb er mijn bachelorproef over geschreven, over de medische info waar wij, donorkinderen, geen toegang toe hebben.”

Zoek je ook naar iemand op wie je qua aanleg misschien meer lijkt?

“Een mens wordt niet alleen door genen gevormd, maar ook door onderwijs, vriendschappen, relaties. Het kan best dat ik daardoor anders ben dan mijn zus of mijn moeder. Maar misschien komen bepaalde trekken van onze donor, wie weet. Daar ben ik wel nieuwsgierig naar. Ik zou zijn identiteit willen weten: is hij een Belg of iemand uit een

ander land? Welke studies heeft hij gedaan, welke hobby's heeft hij, wie is hij als persoon en hoe staat hij in het leven? Heel normale vragen, kortom."

Zou je hem willen ontmoeten?

"Vast en zeker. Ik zal hem nooit papa noemen, ik ben niet op zoek naar een warme band en ik zoek geen extra ouder. Maar hij is wel mijn biologische vader en ik heb het recht om zo naar hem te verwijzen, al menen sommige 'experts' van niet."

Kun je je er een voorstelling bij maken?

"Ik droom er liefst niet over. Ik blijf het liefst bij de feiten en zal wel zien waar ik uitkom. Misschien leer ik hem nooit kennen, misschien leeft hij zelfs niet meer. Maar het zou me niet verbazen als hij een schaatsende jurist is (*lacht*). Mijn zus en ik zijn allebei dol op schaatsen, wij hebben dat in onze jeugd veel gedaan, terwijl mama er niet van houdt. Hier in Oslo, waar ik samen met mijn vriend woon, krijg ik er 's winters veel kans toe. Mijn vriend en ik hebben elkaar trouwens op een schaatsvijver leren kennen."

Iris Tuijaerts. © Knut Egil Wang

Toch al een schaatsende Noor gevonden!

“Dat dacht ik eerst. Hij sprak mij in het Engels aan, en ik dacht dat hij dat deed omdat hij gemerkt had dat ik geen Noorse was. Maar we bleken landgenoten te zijn. Ik ben beter in schaatsen, hij is beter in skiën. Oslo is daarvoor een geweldige stad. Je kunt ’s winters met je ski’s de metro op en je stapt uit bij het skistation. Mijn vriend werkt al een paar jaar in deze stad en ik werk een bijkomende masteropleiding af, over privacyrecht. We wonen graag in dit land – voor nu toch. Alleen jammer dat ze hier geen frietkoten hebben.”

Wat verwacht je, tot slot, van de overheid en de fertiliteitsklinieken, nu het arrest het recht op afstammingsinformatie vooropstelt?

“Van de fertiliteitsindustrie verwacht ik niet zoveel. Ze blijft opvallend stil, ook na het recente donorschandaal waarbij 55 kinderen zijn verwekt die mogelijk een ziekmakend gen hebben geërfd. Het is de overheid die die bedrijven aan banden moet leggen en een transparant kader moet uitwerken, waarbij donorkinderen vanaf een zekere leeftijd alle mogelijke informatie moeten kunnen opvragen, dankzij verplichte registratie van donoren en supervisie bij de fertiliteitscentra. Er zijn voorbeelden genoeg in de ons omringende landen. Ik hoop uiteraard ook dat die transparantie er komt voor donorkinderen die al geboren zijn. Jammer genoeg maak ik geen deel uit van het parlement en kan ik er niet over meestemmen.”

LEES OOK

Hoe kon een donor met genafwijking 52 kinderen verwekken in België?

“Ik zou graag eens rechter zijn in het Grondwettelijk Hof”

In ‘À propos’ leren we onze gast(e) telkens op een andere manier kennen, via een lijst met onverwachte vragen.

Wie zou je graag zijn voor een dag, en waarom?

“Dat is een makkie voor mij. Ik zou graag eens rechter zijn in het Grondwettelijk Hof, omdat zij bijzondere onderwerpen op hun bord krijgen, met vaak grote gevolgen voor de burgers en de samenleving. Het Hof bewaakt of behartigt de naleving van onze grondwet, iets wat ik erg belangrijk vind en wat iedereen belangrijk zou moeten vinden. Eén dag is uiteraard veel te kort. De rechters van het Grondwettelijk Hof gaan niet over één nacht ijs. Dus als ik mag kiezen: graag voor een langere periode, zodat ik een volledige zaak mee kan uitdiepen.”

Wat is het verste dat je al van huis bent geweest?

“Oslo, waar ik nu woon. Ik ben hier twee semesters op Erasmus geweest, en ik zou het iedereen aanraden. Je ontplooit jezelf, je leert een andere taal, je moet zelf je huur betalen en je administratie regelen. Je kunt niet meer op je ouders leunen. En vooral: je komt in een heel nieuwe wereld terecht. Je moet van nul herbeginnen, opnieuw vrienden maken. De Noren zijn superlieve mensen, maar ze zijn niet extravert. Je moet zelf de eerste stap zetten. Dat heb ik hier allemaal geleerd, tussen de lessen en de examens door. Het kost natuurlijk geld om op Erasmus te gaan, maar ik heb er lang voor gespaard en veel studentenjobs gedaan, al van in de middelbare school.”

Wat vervult je met hoop? Natuur of cultuur?

“Beide. Ik word er heel blij van als ik omringd word door mensen die elkaar helpen en steunen. Dat geeft me energie. Maar ik laat geen dag voorbijgaan zonder er even op uit te trekken. Zelfs als het een hele week regent, zal ik me nog niet opsluiten. Je hebt alleen de juiste regenkledij nodig. Dat is hier in Noorwegen een goede gewoonte, ze hebben er ook de juiste kledij voor in de winkelrekken hangen.”

Bewonder je rebelse karakters en waarom?

“Het hangt ervan af wat je onder rebels verstaat. Ik zou het interpreteren als iemand die echt zijn stem laat horen voor rechtvaardigheid. Steph Raeymaekers, van de vzw Donorkinderen, is zo iemand. Zij gebruikt haar stem niet alleen voor zichzelf, maar voor al diegenen die hun stem nog niet gevonden hebben of nog niet kunnen gebruiken. Zij staat al aan de boom te schudden van toen ik nog klein was.”

LEES OOK

De nieuwe Alex Agnew: “Ik wil wel nog borden kapotgooien, maar niet meer de hele winkel slopen”

[Binnenland](#)[Zomerreeks 2025](#)[Donorkinderen](#)